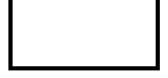

0159

Total No. of Questions - 42
Total No. of Printed Pages - 6
Map of India

Regd.
No.

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Part - III
COMMERCE, Paper - I
(Telugu Version)

MODEL QUESTION PAPER (FOR IPE 2020-21 ONLY)

Time : 3 Hours

Max. Marks : 100

గమనిక: ఈక్రింది సూచనలు జాగ్రత్తగా చదవండి.

1. సెక్షన్ 'ఎ' లో గల ప్రశ్నలు దీర్ఘసమాధాన ప్రశ్నలు. ప్రతి జవాబు 40 పంక్తులకు పరిమితము. ప్రతి ప్రశ్నకు 10 మార్కులు.
2. సెక్షన్ 'బి' లో లఘు సమాధాన ప్రశ్నలు. ప్రతి జవాబుకు 20 పంక్తులకు పరిమితము. ప్రతి ప్రశ్నకు 5 మార్కులు.
3. సెక్షన్ 'సి' లో సంక్షిప్త సమాధాన ప్రశ్నలు. ప్రతి జవాబుకు 5 పంక్తులకు పరిమితము. ప్రతి ప్రశ్నకు 2 మార్కులు.
4. అన్ని ప్రశ్నలు ఒకదాని తరువాత ఒకటి వరుసక్రమంలో రాయవలెను.

పార్ట్ - I (మార్కులు 50)

సెక్షన్ - ఎ

(2×10=20)

ప్రతి ప్రశ్నకు 40 పంక్తులకు మించకుండా ఏదైనా రెండు ప్రశ్నలకు సమాధానాలు రాయండి.

1. సొంత వ్యాపారం నిర్వచించి, దాని లక్షణాలు తెలపండి.
2. భాగస్వామ్యాన్ని నిర్వచించి, దాని ప్రయోజనాలను లోపాలను చర్చించండి.
3. ప్రైవేట్ కంపెనీ, పబ్లిక్ కంపెనీ మధ్యగల వ్యత్యాసాలను తెలపండి.
4. వివిధ విత్త వనరులను ప్రభావితం చేసే అంశాలను పేర్కొనండి.

Turn Over

సెక్షన్ - బి

(4×5=20)

ప్రతి ప్రశ్నకు 20 పంక్తులకు మించకుండా ఏవైనా నాలుగు ప్రశ్నలకు సమాధానాలు రాయండి.

5. వ్యాపారం నిర్వచించి, దాని లక్షణాలను వివరించండి.
6. వర్తకాన్ని నిర్వహించి, వివిధ రకాల వర్తక సదుపాయాల గురించి వివరించండి.
7. సొంత వ్యాపారం లోపాలు / పరిమితులు తెలపండి.
8. వివిధ భాగస్వామ్య రకాలను రాయండి.
9. జాయింట్ స్టాక్ కంపెనీ యొక్క ఏవైనా ఐదు ప్రయోజనాలను తెలపండి.
10. వ్యవస్థాపకుడి విధులు ఏమిటి?
11. MSME ల సమోదు ప్రక్రియ గురించి క్లుప్తంగా తెలపండి.
12. E-వ్యాపారం వల్ల వినియోగదారులకు కలిగే ప్రయోజనాలు ఏవి?

సెక్షన్ - సి

(5×2=10)

ప్రతి ప్రశ్నకు 5 పంక్తులకు మించకుండా ఏవైనా ఐదు ప్రశ్నలకు సమాధానాలు రాయండి.

13. వృత్తి అనగానేమి?
14. ఎంట్రీపో వర్తకం అనగానేమి?
15. ఉద్యోగం అనగానేమి?
16. సక్రియ భాగస్వామి ఎవరు?
17. ప్రభుత్వ కంపెనీ అనగానేమి?
18. మూలధన సమీకరణం అనగానేమి?
19. దీర్ఘకాలిక విత్తం అనగానేమి?
20. సూక్ష్మ సంస్థ అనగానేమి?
21. E-వర్తకం అనగానేమి?
22. సేవా సంస్థని తెల్పండి.

Turn Over

పార్ట్ - II (మార్కులు 50)

సెక్షన్ - డి

(1×20=20)

సూచన: కింది ప్రశ్నకు సమాధానం రాయండి.

23. క్రింద ఇచ్చిన మహేంద్ర ట్రేడర్స్ వారి అంకణా నుంచి 31.12.2019 తో అంతమయ్యే సంవత్సరానికి ముగింపు లెక్కలు తయారు చేయండి.

వివరాలు	డెబిట్ నిల్వలు రూ.	క్రెడిట్ నిల్వలు రూ.
మూలధనం		32,000
జీతాలు	1,000	
కొనుగోళ్లు	20,000	
కొనుగోలు వాపసులు		400
అమ్మకాలు		25,000
నగదు	5,000	
వేతనాలు	1,200	
ఫ్యాక్టరీ అద్దె	200	
బీమా	750	
రవాణా	400	
ఆఫీసు ఖర్చులు	800	
అమ్మకాల రవాణా	200	
యంత్రాలు	10,000	
ఫర్నిచర్	7,000	
ఇచ్చిన డిస్కంట్	450	
వచ్చిన డిస్కంట్		1,600
గుడ్విల్	5,000	
ప్రారంభ సరుకు	2,000	
రుణగ్రస్తలు	9,000	
రుణదాతలు		4,000
మొత్తం	63,000	63,000

సర్దుబాట్లు: 1. ముగింపు సరుకు విలువ రూ. 2,500.

2. ముందుగా చెల్లించిన బీమా రూ. 250.

3. చెల్లించవలసిన జీతాలు రూ. 300.

Turn Over

సూచన: కింది వాటిలో ఏదైనా ఒక ప్రశ్నకు సమాధానం రాయండి.

24. కింది వివరాల నుండి మూడు వరుసల నగదు చిట్టా తయారుచేయండి.

2019		మొత్తం (రూ.)
జులై 1	చేతిలో నగదు	6,000
	బ్యాంకులో నగదు	10,000
5	నగదు అమ్మకాలు	1,900
7	డీ-మార్ట్ కు జారీచేసిన చెక్కు	1,800
	వచ్చిన డిస్కౌంట్	200
8	సాయి ట్రేడర్స్ నుంచి వచ్చిన నగదు	1,850
	ఇచ్చిన డిస్కౌంట్	150
14	ఆఫీస్ అవసరాల కోసం బ్యాంకు నుంచి తీసిన నగదు	550
22	నగదు కొనుగోళ్ళు	600
29	బ్యాంకులో జమచేసిన నగదు	800
30	చెక్కు ద్వారా జీతాల చెల్లింపు	2,400
31	పాసు పుస్తకం ప్రకారం బ్యాంకు ఛార్జీలు	50

25. ఎస్.వి. ట్రేడర్స్ వారి బ్యాంకు నిల్వల సమన్వయ పట్టి తయారుచేసి 31.12.2019 నాటి పాస్ బుక్ నిల్వను కనుక్కోండి.

- 31.12.2019 నాటి నగదు పుస్తకం నిల్వ రూ. 62,000
- రూ. 18,000 విలువ గల చెక్కులు జారీ చేయగా అవి చెల్లింపుకు దాఖలు కాలేదు.
- బ్యాంకులో డిపాజిట్ చేయబడిన రూ. 16,000 చెక్కు అనాదరణ చెందడం వలన తిప్పి పంపడమైనది.
- బ్యాంకు వసూలుచేసిన పెట్టుబడులపై వడ్డీ రూ. 2,200 నగదు పుస్తకంలో నమోదు కాలేదు.
- పాస్ బుక్ లో మాత్రమే డెబిట్ చేయబడిన బ్యాంక్ ఛార్జీలు రూ. 150.

26. నగదు పుస్తకం, పాస్ బుక్ నిల్వల మధ్య తేడాలకు గల కారణాలు వివరించండి.

కింది వాటిలో ఏవేని రెండు ప్రశ్నలకు సమాధానాలు రాయండి.

27. ఏవేని 5 అకౌంటింగ్ వల్ల కలిగే లాభాలను తెలపండి.

28. డెబిట్, క్రెడిట్ సూత్రాలను ఉదాహరణలతో తెలపండి.

29. కింది సమాచారం నుండి సుధ ఖాతాను తయారుచేయండి.

2019	రూ.
ఫిబ్రవరి 1 సుధ నుండి రావలసిన మొత్తం	8,000
4 సుధకు అమ్మిన సరుకు	11,000
12 సుధ వాపసు చేసిన సరుకులు	4,000
16 సుధ నుండి వచ్చిన నగదు	3,000
22 సుధ నుండి వచ్చిన చెక్కు	6,000
28 సుధ ఖాతాను 10% డిస్కంట్‌తో పరిష్కారమైంది	

30. వివిధ సహాయక చిట్టాల గురించి వివరించండి.

31. దిగువ వివరాల నుండి 'సాధారణ నగదు చిట్టా'ను తయారుచేయండి.

2019	రూ.
ఫిబ్రవరి 1 నగదు నిల్వ	7,000
10 కొన్న సరుకు	2,500
15 నగదుకు సరుకు అమ్మకాలు	4,700
17 అద్దె చెల్లింపు	1,000
18 సొంతానికి వ్యాపారం నుండి తీసుకున్న నగదు	500

32. అంకణా వల్ల వెల్లడి అయ్యే తప్పులను వివరించండి.

సెక్షన్ - జి

(5×2=10)

కింది వాటిలో ఏవేని ఐదు ప్రశ్నలకు సమాధానాలు రాయండి.

33. వ్యవహారం అంటే ఏమిటి?

34. వ్యాపార అస్థిత్వ భావన అంటే ఏమిటి?

35. అకౌంటింగ్ సమీకరణాన్ని తెలపండి.

36. కింది వ్యవహారాలకు చిట్టాపద్ధతులు రాయండి.

2019	రూ.
డిసెంబర్ 1 వ్యాపార ప్రారంభానికి తెచ్చిన నగదు	60,000
6 రాజు నుండి కొనుగోలు	15,000
17 మహేష్ నుండి వచ్చిన చెక్కు	12,000
30 జీతాల చెల్లింపు	9,000

Turn Over

37. వర్తకపు డిస్కౌంట్
38. ఎదురు పద్ధ
39. అంకణాను నిర్వచించండి.
40. అంకణా వల్ల వెల్లడి కాని తప్పులను వివరించండి.
41. సర్దుబాట్లు అంటే ఏమిటి?
42. తరుగుదల